

Dosarul nr. 3r-254/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – I. Păduraru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de către Viorica Ciubotaru, reprezentată de avocatul Dorina Dilion,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Ciubotaru împotriva Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă” cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară, inclusiv de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Viorica Ciubotaru,

constată:

La 23 iunie 2017 Viorica Ciubotaru a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”, prin care a solicitat anularea ordinelor nr. 4 din 15 martie 2017, cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de avertisment; nr. 8 din 20 martie 2017, cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de mustrare; nr. 9 din 22 martie 2017, cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de mustrare; nr. 11 din 24 martie 2017, cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de mustrare aspră; nr. 18-p din 18 aprilie 2017, cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de concediere; anularea proceselor-verbale din 16 martie 2017, din 17 martie 2017, întocmite de administrația Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”, restabilirea la locul de muncă în funcția deținută anterior în Teatrul Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”, conform art. 89 alin. (1) Codul muncii, anularea înscrierilor menționate în carnetul de muncă cu privire la concediere, încasarea despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă, în mărime de 3400 de lei pentru fiecare lună de absență forțată de la muncă, începând cu 18 aprilie 2017 până la data rămânerii hotărârii irevocabile, conform art. 90 alin. (2) lit.

a) Codul muncii; încasarea plății suplimentare pentru reținerea salariului pentru fiecare zi de întârziere de 0,1 la sută din suma salariului neplătit în termen, conform art. 330 Codul muncii; încasarea cheltuielilor de asistență juridică și reprezentare în instanța de judecată, conform art. 90 alin. (2) lit. b) Codul muncii.

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Ciubotaru. S-au anulat ordinele emise de directorul Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”, Aureliu Ciobanu nr. 4 din 15 martie 2017, cu privire la sancționarea Vioricai Ciubotaru, cu sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment; ordinul nr. 8 din 20 martie 2017, cu privire la sancționarea Vioricai Ciubotaru, cu sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare; ordinul nr. 9 din 22 martie 2017, cu privire la sancționarea Vioricai Ciubotaru, cu sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare; ordinul nr. 11 din 24 martie 2017, cu privire la sancționarea Vioricai Ciubotaru, cu sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră; ordinul nr. 18-p din 18 aprilie 2017, cu privire la sancționarea Vioricai Ciubotaru, cu sancțiunea disciplinară sub formă de concediere cu desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, începând cu data de 18 aprilie 2017; s-a restabilit Viorica Ciubotaru în funcția de artist-orchestra în cadrul Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”; s-a încasat din contul Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă” în beneficiul Vioricai Ciubotaru salariul pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 18 aprilie 2017-29 martie 2019, reieșind din suma de 1800 lei lunar, cu deducerea din suma adjudecată a tuturor plăților, taxelor aferente bugetului de stat și bugetului asigurări sociale; s-a încasat din contul Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă” în beneficiul Vioricai Ciubotaru prejudiciul moral în mărime de 20 000 de lei; în partea restabilirii în funcție și încasării salariului mediu în mărime de 1800 de lei, s-a dispus executarea imediată a hotărârii în temeiul art. 256 alin. (1) lit. d), alin. (2) Cod de procedură civilă. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 13 mai 2019, prin intermediul poștei electronice Viorica Ciubotaru a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunere în termen a cererii de apel, admiterea cererii de apel spre examinare, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. (f.d. 195, 198, Vol. I)

Prin încheierea din 10 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a stabilit apelantei Viorica Ciubotaru un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, cu prezentarea lor prin depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău; s-a explicat apelantei Viorica Ciubotaru că în caz de neînlăturare a neajunsurilor în termenul stabilit din prezenta încheiere, cererea de apel nu se va considera depusă și apelul va fi declarat inadmisibil.

Prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Viorica Ciubotaru împotriva hotărârii din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsul în termenul stabilit de instanță.

La 30 iunie 2020, prin intermediul oficiului poștal Viorica Ciubotaru, reprezentată de avocatul Dorina Dilion, a depus cerere de recurs împotriva încheierii

din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea a cărei casare se solicită. (f.d. 75, Vol. II,)

În motivarea recursului s-a invocat că apelul formulat a fost declarat inadmisibil neîntemeiat și contrar prevederilor legale, având în vedere că prin încheierea din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat că, cauza este una civilă, de drept comun.

În încheierea contestată s-a reținut că apelul formulat împotriva hotărârii din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost nemotivat, iar apelanta nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de 10 zile, încheierea fiind expedită apelantei prin poșta electronică la 16 iulie 2019.

Totodată, recurenta a menționat că la materialele cauzei nu se atestă dovada recepționării actului judecătoresc, iar subiectul dat a fost abordat în ședința de judecată din 18 iunie 2020.

Recurenta a afirmat că în contextul prevederilor art. 44 Cod de procedură civilă în cazul conflictului de competență instanța judecătorească suspendă procesul și înaintează dosarul instanței în drept pentru a soluționa conflictul de competență.

Succesiv, prin încheierea din 12 martie 2020, procesul se prezumă a fi suspendat. Respectiv, instanța în favoarea cărei s-a declinat competența urmează să se pronunțe asupra tuturor acțiunilor preparatorii ce țin de examinarea cauzei în ordine de apel, inclusiv asupra apelului declarat de Viorica Ciubotaru.

Recurenta a menționat că, prin soluția instanței de apel din 30 octombrie 2019 i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei de către o instanță sau judecătorei, în competența căror cauza este dată prin lege, având în vedere prevederile art. 32 alin. (1) Cod de procedură civilă. Omiterea acestui aspect constituie încălcare a art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Astfel, actul judecătoresc contestat urmează a fi anulat, deoarece a fost adoptat de către o instanță incompetentă.

La 17 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expedit Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă”, pentru notificare, copia recursului depus de către Ciubotaru Viorica, reprezentată de avocatul Dorina Dilion, explicându-i dreptul de a depune referință asupra motivelor acestuia. (f.d. 77, vol. II)

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului depus, prin prisma materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l declara inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Colegiul reține că în prezenta cauză încheierea Curții de Apel Chișinău împotriva căreia este îndreptată calea de atac datează cu 30 octombrie 2019. (f.d. 11-15, vol. II)

Conform informației de pe poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Vioricăi Ciubotaru la adresa de email indicată în cererea de apel la data de 08 noiembrie 2019, ora 10.43. (f.d. 16, vol. II)

În conformitate cu art. 63 din Codul administrativ calcularea termenelor în procedură administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil.

Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când această este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 Cod civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 265 din Codul civil (articolul 389 în redacția actuală a Codului civil), dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Coroborând normele legale precitate, Colegiul conchide că, în condițiile prezentei cauze, termenul de procedură de 15 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a început să curgă din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție - 08 noiembrie 2019, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 25 noiembrie 2019, ora 24.00.

Însă, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în secțiunea I, reprezentantul apelantei, avocatul Dorina Dilion a depus la 30 iunie 2020 la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 70-75, vol. II)

Studiind cererea de recurs, Colegiul constată că avocatul Dorina Dilion, care reprezintă interesele Vioricăi Ciubotaru nu a invocat nici un motiv plauzibil, care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 30 octombrie 2019.

Respectiv, depunând recursul la 30 iunie 2020, avocatul Dorina Dilion a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și

un rol activ față de cauza de contencios administrativ în care este implicată.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurente, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurente de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proced după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs conchide că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, reprezentantul apelantei Viorica Ciubotaru, avocatul Dorina Dilion, nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ.

Argumentul că cauza este de competența instanței de drept comun nu poate servi temei de a admite un recurs tardiv, ori în speță se contestă încheierea colegiului specializat din cadrul Curții de Apel Chișinău emisă la 30 octombrie 2019 și notificată recurente prin poșta electronică la 08 noiembrie 2019. Nefiind de acord cu această încheiere, inclusiv și în baza argumentelor invocate în prezentul recurs, recurenta urma să conteste în interiorul termenului de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Din considerentele menționate și având în vedere că avocatul Dorina Dilion nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Viorica Ciubotaru, reprezentată de avocatul Dorina Dilion împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel

Chișinău

Conform articolelor 195, 230 și 243 alin. (1) lit. a), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Viorica Coibotaru, reprezentată de avocatul Dorina Dilion împotriva încheierii din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Ciubotaru împotriva Teatrului Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă” cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară, inclusiv de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh